

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION OF RACHINEEBURANA SCHOOL

SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 9

เกตกนก สวยคำขาว¹

KETKANOK SOUYKAKAO

วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

VORARKARN SUKSOODKEAY

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ ประชากรคือ บุคลากรของโรงเรียนราชินีบูรณะ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 149 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามกรอบแนวทางคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ระดับปานกลาง 6 ด้าน คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ควรมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ คือ สถานศึกษาควรให้เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาเครื่องมือและวัดผลอย่างมีมาตรฐานด้วยวิธีการหลากหลาย ควรมีการประสานงานกับสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการนิเทศการศึกษาร่วมกัน ควรสร้างเครือข่ายพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เผยแพร่และส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ ควรเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียนและจัดอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัยและการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

.....

สำหรับครูผู้สอน ควรมีแผนการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาร่วมกับครูผู้สอน ควรจัดทำโครงการส่งเสริมความรู้สู่ชุมชนและสร้างเครือข่าย ความร่วมมือด้านวิชาการร่วมกับองค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นทั้งในและนอกเครือข่ายสหวิทยาเขต เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการร่วมกัน

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purposes of this research were to know 1)Academic administration of Rachineeburana school and 2)Guidelines for the academic administration of Rachineeburana school. The populations consisted of 149 people who were an administrator, 5 assistant academic administrators and 135 teachers. The research instrument was questionnaire about the academic administration formulated base on framework of the basic education administration, Ministry of Education. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis.

The findings of these research were as follows:

1. Academic administration of Rachineeburana school in overall was rated at high level, when considered in each aspects, there were six aspects rated at high level, such as: school curriculum development, evaluation and transfer of equivalent grades, learning process development, the development of school quality assurance system,school supervision and learning source development. Six aspects were rate at moderate level, such as the development of instructional media innovation and technology, research to improve educational quality,Education guidance, cooperate in academic development with other situations, promotion and support for individual families organizations and other situations, and academic promotion for the community.

2. The guidelines for academic administration development of Rachineeburana school: it should have a plan for curriculum development based on community participation; encouraging the teachers to measure and evaluate with various methods; it should cooperate other school to improve school quality assurance system and school supervision; should create the learning centre; support the teachers to have classroom research and also publish to the others; it should have innovative media training for teachers; it should have a cooperate plan for guidance; it should have a project for community and formulate academic network of organizations departments and other educational situations to exchange knowledge and education together.

KEYWORDS : ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง ยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการเรียนรู้และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ทั้งในเชิงระบบและโครงสร้างของสังคมไทย ให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง

การพัฒนาการศึกษาของชาติ จึงเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคน อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุกๆ ระบบ โดยมีกรอบการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เป็นกรอบในการดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาประเทศในทุกๆ ระบบมีความสอดคล้องกันและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างสูงสุดและเร่งด่วนที่ประเทศจะต้องสร้างนักวิจัย นักประดิษฐ์คิดค้นที่มีความสามารถระดับมาตรฐานโลกปริมาณเพียงพอ ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการตั้งแต่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ เป็นพลังขับเคลื่อนและภูมิคุ้มกันให้กับประเทศในอนาคตต่อไป

โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจากรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ในปีการศึกษา 2559 พบว่า สถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ

แผนพัฒนาสถานศึกษา 3) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นกระบวนการทดลอง 4) การวัดผล ประเมินผลการเรียนถูกต้อง หลากหลาย 5) สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง ตรวจสอบนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ชี้ดความสามารถของสถานศึกษาและผลการประเมินคุณภาพการศึกษา จากข้อมูลผลการประเมินระดับชั้น (O-NET) ในปีการศึกษา 2558 – 2560 ค่าเฉลี่ยทุกรายวิชาในระดับชั้น ม.3, ม.6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทุกรายวิชาตลอด 3 ปีที่ผ่านมา พบว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

จากผลการประเมินดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 9 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาการบริหารงานวิชาการและส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 9

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการเตรียมโครงการวิจัยตามระเบียบวิธี การดำเนินการวิจัย โดยการศึกษาสภาพปัญหา ศึกษา

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความ แนวคิด ข้อมูลสารสนเทศและงานวิจัยทั้งภายใน ต่างประเทศและนำผลที่ได้จากการศึกษามาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อขอคำแนะนำในการจัดทำโครงร่างการวิจัยจากคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอภาควิชาเพื่อขออนุมัติโครงร่างการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและนำเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องและได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำเครื่องมือที่สร้างไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วได้นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของเครื่องมือแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ แปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นการนำเสนอผลการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ เสนอแนะ เพื่อจัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่บุคลากรภายในโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีประชากรจำนวน 149 คน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการหรือปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 5 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และครูผู้สอน 135 คน ซึ่งไม่นับรวมผู้วิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การทำงาน

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวทางคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 12 งาน ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง มีการนำผลจากการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาตามความเหมาะสม

2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นกระบวนการคิด ปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ มีการนิเทศการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม

2.3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง มีระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลของสถานศึกษาที่ชัดเจน ครูมีการจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล โดยประเมินตามสภาพจริง พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง มีการวิจัยการบริหารจัดการในภาพรวมของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ครูจัดทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพในแต่ละกลุ่มสาระฯและมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยกับสถานศึกษาอื่น

2.5 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง มีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ส่งเสริมครูประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นในการผลิต จัดหาพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง มีการสำรวจแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ในการจัดตั้ง พัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน

2.7 การนิเทศการศึกษา หมายถึง มีระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา มีการใช้กระบวนการนิเทศที่หลากหลายให้เหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

2.8 การแนะแนวการศึกษา หมายถึง มีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน ติดตามประเมินผลการแนะแนว มีการประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาและเครือข่าย

2.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง มีระบบโครงสร้างองค์กร

เพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดทำมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด หลักเกณฑ์ วิธีการประเมินตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา มีการวางแผนการพัฒนากุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามแผน ติดตามตรวจสอบประเมินคุณภาพและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประเมินสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.10 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง มีการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน โดยการจัดให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ในท้องถิ่นและส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน

2.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง มีการประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ภายในประเทศและต่างประเทศ

2.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง มีการศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาให้การส่งเสริมการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และ 5) ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดตัวเลือก (Forced Choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ตามกรอบแนวทางการคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเป็น 12 ด้าน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) (Likert, 1961:74) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าระดับของน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ

การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสร้างเครื่องมือการวิจัยด้วยแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วรรณกรรม หลักฐาน และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้เลือกเครื่องมือวิจัยของวสันต์ ปรีดานันท์ (วสันต์ ปรีดานันท์ 2553: 131-139) โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือซึ่งได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นคือ .974

2. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรึกษาอาจารย์

ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ เพื่อปรับปรุงและเสนอแนะ

3. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้บุคลากรของโรงเรียนราชินีบูรณะฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 เป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) กลุ่มประชากร คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการหรือปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 5 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และครู 135 คน ซึ่งไม่นับรวมผู้วิจัย เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบถ้วนและผู้วิจัยพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา แล้วเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อรวบรวมคะแนน

2. จัดระเบียบข้อมูล นำมาลงรหัสข้อมูล แล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์คำนวณค่าทางสถิติเพื่อการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน โดยคำนวณค่าสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ทำงาน ใช้ค่าความถี่ (f) และร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1970: 174)

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 149 คน เพศหญิง 102 คน คิดเป็นร้อยละ 68.46 เพศชาย 47 คน คิดเป็นร้อยละ

31.54 อายุมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 30 – 50 ปี 82 คน คิดเป็นร้อยละ 55.03 รองลงมาช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.82 และอายุน้อยที่สุดอยู่ในช่วงมากกว่า 50 ปีขึ้นไป 33 คน คิดเป็นร้อยละ 22.15 ประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุดอยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี 65 คน คิดเป็นร้อยละ 43.62 รองลงมาคือ น้อยกว่า 10 ปี 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35.57 และมากกว่า 20 ปี 31 คน คิดเป็นร้อยละ 20.81 เมื่อพิจารณาตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.67 รองผู้อำนวยการ/ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.37 และครูผู้สอน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 90.60 และระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ระดับปริญญาตรี 88 คน คิดเป็นร้อยละ 59.06 และสูงกว่าปริญญาตรี 61 คน คิดเป็นร้อยละ 40.94 ไม่มีผู้ให้ข้อมูลคนใดมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในภาพรวม มี 12 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวม 12 ด้าน

(N=149)

ด้าน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ	μ	σ	ระดับ
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	0.27	มาก
2	การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้	4.16	0.52	มาก
3	การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.16	0.36	มาก
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.34	0.84	ปานกลาง
5	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.34	0.78	ปานกลาง

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวม 12 ด้าน (ต่อ)

(N=149)

ด้าน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ	μ	σ	ระดับ
6	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.56	0.75	มาก
7	การนิเทศการศึกษา	3.68	0.69	มาก
8	การแนะแนวการศึกษา	3.31	0.78	ปานกลาง
9	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.80	0.54	มาก
10	การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	2.97	0.91	ปานกลาง
11	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.12	0.87	ปานกลาง
12	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.10	0.85	ปานกลาง
	รวม	3.62	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.62$, $\sigma=0.43$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu=4.25$, $\sigma=0.27$) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\mu=4.16$, $\sigma=0.36$) การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ($\mu=4.16$, $\sigma=0.52$) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu=3.80$, $\sigma=0.54$) การนิเทศการศึกษา ($\mu=3.68$, $\sigma=0.69$) และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\mu=3.56$, $\sigma=0.75$) ส่วนด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้านคือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ($\mu=3.34$, $\sigma=0.78$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\mu=3.34$, $\sigma=0.84$) การแนะแนวการศึกษา ($\mu=3.31$, $\sigma=0.78$) การประสาน

ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\mu=3.12$, $\sigma=0.87$) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\mu=3.10$, $\sigma=0.85$) และการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ($\mu=2.97$, $\sigma=0.91$)

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยเรียงลำดับจากด้านที่ควรได้รับการพัฒนาจากมากไปน้อยดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน
แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดทำโครงการ

ส่งเสริมความรู้สู่ชุมชน โดยกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา จัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมวิชาการและจัดกิจกรรมภายใต้โครงการส่งเสริมความรู้สู่ชุมชน กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปีเป้าหมาย เพื่อบริการความรู้ทางวิชาการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและเผยแพร่ความรู้ที่เป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น

2. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรเป็นแกนนำในการพัฒนางานวิชาการและศูนย์กลางการประสานงานในกลุ่มเครือข่ายสหวิทยาเขต ควรจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการร่วมกับสถานศึกษาในเครือข่าย สำรวจความต้องการในการได้รับการสนับสนุนงานวิชาการและจัดทำข้อมูลสารสนเทศระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา ร่วมกันในเครือข่ายและนอกเครือข่าย

3. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นที่อยู่ในเครือข่ายสหวิทยาเขต แต่งตั้งคณะกรรมการประสานความร่วมมือ มีหน้าที่ในการประสานงานด้านวิชาการในสถานศึกษา มีการวางแผนงาน กำหนดปฏิทินการดำเนินงานและจัดอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนางานวิชาการ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการแนะแนวการศึกษาแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรด้านจิตวิทยาการแนะแนวและตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการแนะแนว กำหนดรูปแบบขั้นตอนการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาที่ชัดเจนและ

มีการประสานงานร่วมกันระหว่างงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าระดับชั้น ครูแนะแนว ครูผู้สอนและครูที่ปรึกษาสถานศึกษาควรมีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลกระบวนการแนะแนวการศึกษาและประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการแนะแนวร่วมกับสถานศึกษาในเครือข่ายสหวิทยาเขต เพื่อพัฒนากระบวนการแนะแนวการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดทำวารสารงานวิจัย “ราชินีบูรณะวิจัย” และรวบรวมเป็นฐานข้อมูลงานวิจัยที่ให้สถานศึกษาอื่น องค์กร ผู้ปกครอง ชุมชนสามารถเข้ามาสืบค้นหาความรู้งานวิจัยได้อย่างสะดวก รวดเร็วและควรสร้างเครือข่ายในพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับสถานศึกษาในเครือข่ายสหวิทยาเขตและสถาบันการศึกษาอื่นๆ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและควรกำหนดให้งานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เพื่อกระตุ้นให้ครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนและเกิดพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดการอบรมให้ความรู้ในการผลิตสื่อ นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษา ควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา ควรให้ครูผู้สอนทำการวิเคราะห์ วิจัยความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษามีเป้าหมายพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างเสริมให้โรงเรียนเป็นองค์กรที่เป็นเลิศ บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ส่งเสริมการประสานความร่วมมือทางวิชาการ สร้างเครือข่ายกับสถาบันอุดมศึกษา อาทิ เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร ทำให้เกิดการอบรมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูผู้สอนในโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ เสียงหวาน ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการสถานศึกษา โดยยึดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อีกทั้งผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ กมล ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดเทศบาลจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งเรียงลำดับจากด้านที่มากไปน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ดังนี้

2.1 ด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดทำโครงการส่งเสริมความรู้สู่ชุมชน โดยกำหนดโครงการลงในแผนปฏิบัติการและจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมวิชาการร่วมกัน เป้าหมายเพื่อบริการความรู้ทางวิชาการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและเผยแพร่ความรู้ที่เป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มีการสำรวจความต้องการให้สถานศึกษาสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนม์ผศุทธิ์ พัฒพันธ์ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน คือ สถานศึกษาควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์เนื้อหาปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน อีกทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระชาติ ขาญทอง ได้ศึกษาการพัฒนา ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ

ผู้บริหารและครูมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษาและมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ทุกคนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกันและทำให้ชุมชนเกิดความพอใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี

2.2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แนวทางในการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรเป็นแกนนำในการพัฒนางานวิชาการและศูนย์กลางการประสานงานในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตวัชรธรมยา มีประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษา สำนวจความต้องการในการได้รับการสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายและจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านผลสำเร็จในการบริหารวิชาการด้านต่างๆ มาเสนอแนะแนวทางที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อหาแนวทางการพัฒนางานวิชาการร่วมกัน ทั้งในเครือข่ายและนอกเครือข่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร พลอยบ้านแพ้ว ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีวิชัย จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่น คือ โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองท้องถิ่นและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

2.3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ประสานงานกับเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งสถานศึกษาในเครือข่าย สห

วิทยาเขตและองค์กรอื่นๆ โดยมีความร่วมมือทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระฯ หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม วางแผนการดำเนินงาน กำหนดปฏิทินการดำเนินงานทุกปีการศึกษา เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ เพื่อพัฒนาวิชาการในทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร พลอยบ้านแพ้ว ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีวิชัย จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองท้องถิ่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรอื่นๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตารีย์ ไชยชิน กล่าวถึงบทบาทของโรงเรียนในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นดังนี้คือ 1) ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีวิทยากรและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนานักเรียนทุกด้าน 2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น 3) ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิทยาการที่อื่นๆ 4) จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน และสถาบันการศึกษาอื่น

2.4 ด้านการแนะแนวการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดโครงการอบรมให้ความรู้ครูผู้สอน บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในด้านจิตวิทยาการแนะแนว ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการแนะแนว กำหนดรูปแบบ ขั้นตอนการ

ดำเนินงานแนะแนวการศึกษาที่ชัดเจนและมีการประสานงานร่วมกันระหว่างงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับงานแนะแนวการศึกษา โดยสร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าระดับชั้น ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลกระบวนการแนะแนวการศึกษาและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการแนะแนวร่วมกับสถานศึกษาอื่นๆ ในสหวิทยาเขต เพื่อพัฒนากระบวนการแนะแนวการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิศร์ จัปปิตต์ ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการแนะแนวการศึกษา คือ สถานศึกษาควรพัฒนางานแนะแนวการศึกษาด้วยการอบรมด้าน จิตวิทยาการแนะแนว ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนวให้แก่ครูผู้สอน และแต่งตั้งคณะทำงานติดตามผลและประเมินผลที่ชัดเจน ซึ่งผลการวิจัย อยู่ในระดับมากทุกรายการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนม์ผศุทธิ์ พัฒพันธ์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการแนะแนวการศึกษา คือ สถานศึกษาควรมีการติดตาม ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และควรมีการส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการแนะแนวการศึกษาและนำมาบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดทำวารสารงานวิจัย “ราชินีบูรณะวิจัย” และรวบรวมเป็นฐานข้อมูลงานวิจัย Rachineeburana Online Journal ซึ่งทำให้

สถานศึกษาอื่น องค์กร ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามาสืบค้นงานวิจัยได้อย่างสะดวก รวดเร็ว สถานศึกษาควรมีการสร้างเครือข่ายในพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายสหวิทยาเขตและมหาวิทยาลัย สถานศึกษาควรสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดการอบรมอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและนำผลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและสถานศึกษาควรกำหนดให้งานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อกระตุ้นให้ครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนและเกิดพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยธิดา จันดาสงค์ ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ สถานศึกษาควรจัดอบรมความรู้ด้านการวิจัยให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิย์ สีหะวงษ์ ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรภัทร เอ็งนิรันดร์ ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยใน

ชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะการวิจัยที่ครูผู้สอนดำเนินการเป็นการวิจัยตามสภาพจริง ควรให้ครูผู้สอนสอดแทรกการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้

2.6 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวทางการพัฒนาคือสถานศึกษาควรจัดการอบรมให้ความรู้ในการผลิตสื่อนวัตกรรม เพื่อการเรียนรู้การสอนสำหรับครูผู้สอน โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สถานศึกษาควรมีระบบติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและนวัตกรรม

สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอนและนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล เดชะ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีคือผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนให้ครูผู้สอนเกิดการพัฒนาด้านสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน โดยให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีผ่านการอบรมอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียา ศรีจิ๋วราย ที่ได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดสระเกษ (สถาพรทักษิณาการ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ได้เสนอแนวทางการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาคือ สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมสัมมนาการเรียนรู้และการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. สถานศึกษาควรจัดทำโครงการส่งเสริมความรู้สู่ชุมชนหรือจัดศูนย์บริการทางวิชาการแก่ชุมชน หน่วยงาน องค์กรและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริมความรู้บริการวิชาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการบริหารวิชาการกับสถานศึกษาอื่นๆ

2. สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งในระดับชั้นสถานศึกษาพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา มีคณะกรรมการดำเนินงานการประสานความร่วมมือ กำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรม จัดทำแผนการดำเนินงานในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาขับเคลื่อนนโยบาย

3. สถานศึกษาควรส่งเสริมการแนะแนวการศึกษา โดยจัดการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรด้านจิตวิทยาการแนะแนว ส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการแนะแนว กำหนดรูปแบบขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีระบบติดตามประเมินผลกระบวนการแนะแนว เพื่อพัฒนาการแนะแนวการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2560.
- คณิศร จับจิตต์, “แนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1”.วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2559.
- ชนมผศุฒม์ พัฒพันธ์, “ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2”.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557.
- ฐิตารีย์ ไชยชิน, “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2”.งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- ทัศนีย์ เสียงหวาน, “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3”.งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557.
- นภาพร พลอยบ้านแพ้ว, “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีวิชัย จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9”. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- นิตยธิดา จินดาสงค์, “ปัญหาและแนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2”.วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558.
- ภรภัทร เอ็งนิรันดร์, “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2”. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557.

วสันต์ ปรีดานันท์, “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

วิมล เดชะ, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2”. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาดไทย, 2559.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564**, กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2560.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียน“ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555.

Fred C. Lunenburg. and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed. (CA : Wadsworth Cengage Learning, 2012), 20-22.

Likert, Rensis. **New Pattern of Management**, New York: McGraw-Hill, (1961).

Krejcie Robert V. and Daryle W. Morgan, “Determining Sample Size for Research Activities,” **Educational and psychological Measurement**, 30 (1970).